

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Olsztynie

LOL.410.001.08.2020

Agnieszka Kurczewska
Wójt Gminy Piecki
Urząd Gminy Piecki
ul. Zwycięstwa 34
11-710 Piecki

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/001 Wykonanie budżetu państwa w 2019 r. – wykorzystanie dotacji celowych z budżetu państwa i środków państwowych funduszy celowych

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Olsztynie
ul. Artyleryjska 3e, 10-165 Olsztyn
T +48 89 678 82 00, F + 48 89 678 82 30
lol@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. Poczta P-69, 10-950 Olsztyn

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Piecki, ul. Zwycięstwa 34, 11-710 Piecki (dalej: Urząd)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Agnieszka Kurczewska - Wójt Gminy Piecki od 5 grudnia 2010 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie
Kontroler	Piotr Stupienko – doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LOL/11/2020 z 7 lutego 2020 r.

(akta kontroli str. 1-4)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	<p>Celem kontroli było dokonanie oceny pod względem legalności, rzetelności i gospodarności – planowania i wykorzystania przez Gminę Piecki (dalej: Gmina) dotacji otrzymanych z budżetu państwa na realizację wybranych zadań z zakresu administracji rządowej, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none">– w zakresie zapewnienia uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych,– w ramach rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2017-2019 „Aktywna tablica” (dalej: Program Aktywna tablica), <p>a także dotacji na realizację zadań własnych z zakresu organizacji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w ramach realizacji resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+” 2019 (dalej: Program Maluch+).</p>
Zakres kontroli	<p>Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku przeprowadzonej analizy przyznania, wykorzystania i rozliczenia wybranych dotacji.</p> <p>Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe kontrolowanej działalności.</p>

III. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykorzystanie przez Gminę dotacji otrzymanych w 2019 r. z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu wyposażenia szkół podstawowych w bezpłatne podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe oraz w ramach Programów Aktywna tablica i Maluch+.
Uzasadnienie oceny ogólnej	W toku wymienionych powyżej działań kontrolnych stwierdzono, że otrzymane środki dotacji celowych w łącznej kwocie 809,64 tys. zł. wydatkowane zostały zgodnie z przeznaczeniem. Z realizacji dotowanych zadań terminowo przedłożono Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu (dalej: Wojewoda) rzetelnie sporządzone

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489 ze zm., dalej: ustawa o NIK.

² W kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

sprawozdania. Niewykorzystane środki dotacji zwrócono w ustawowych terminach do budżetu państwa.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu
faktycznego

1. Dotacja celowa z budżetu państwa na sfinansowanie kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych

W dniach 23-29 kwietnia 2019 r., tj. w terminach zgodnych z art. 58 ust. 4 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych³, Gmina otrzymała, od dyrektorów czterech ówczesnie działających na jej terenie szkół podstawowych⁴, informacje i wnioski niezbędne dla ustalenia wysokości dotacji. Wnioski te były weryfikowane, m.in. w zakresie terminowości oraz poprawności ich sporządzenia, a także w związku ze zmianami organizacyjnymi wynikającymi z podporządkowania z dniem 31 sierpnia 2019 r. szkół podstawowych w Krutyni i w Dłużcu – Szkole Podstawowej im. Karola Wojtyły w Pieckach.

(akta kontroli str. 5-22)

W dniu 30 kwietnia 2019 r. Gmina skierowała do Wojewody wnioski o udzielenie przedmiotowej dotacji w kwocie 48,39 tys. zł. Kwota ta wpłynęła na rachunek Gminy w dwóch transzach, tj. 30,74 tys. zł – 31 maja 2019 r. oraz 17,65 tys. zł – 11 lipca 2019 r. Otrzymane środki przekazano na rachunki szkół, odpowiednio w dniach: 3 czerwca 2019 r. i 15 lipca 2019 r.

W dniu 12 września 2019 r. Gmina dokonała aktualizacji wniosku o dotację, która dotyczyła zmniejszenia jej do kwoty 45,65 tys. zł. W terminie pięciu dni roboczych od dnia złożenia aktualizacji, tj. 17 września 2019 r. zwrócono na rachunek Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie kwotę 2,74 tys. zł otrzymanej dotacji.

(akta kontroli str. 23-50)

Do Urzędu terminowo wpłynęły, rzetelnie sporządzone przez placówki oświatowe, rozliczenia wykorzystania dotacji. Efektem uzyskanym w wyniku wykorzystania środków z dotacji był zakup podręczników i pomocy naukowych na rzecz 543 uczniów z następujących placówek oświatowych:

- Szkoły Podstawowej im. Karola Wojtyły w Pieckach – za kwotę 32,39 tys. zł oraz włączonych w jej struktury z dniem 31 sierpnia 2019 r. szkół podstawowych w Krutyni – 1,65 tys. zł i w Dłużcu – 0,95 tys. zł,
- Szkoły Podstawowej w Nawiadach – za kwotę 10,66 tys. zł,

Łączna kwota wydatków sfinansowanych dotacją celową wyniosła 45,64 tys. zł, a środki niewykorzystane – 0,44 zł zostały zwrócone na rachunek Wojewody w dniu 20 grudnia 2019 r. Przyznane środki dotacji zostały ujęte w księgach rachunkowych na wyodrębnionym koncie we właściwym rozdziale klasyfikacji budżetowej (rozdział 80153 Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych). Koszty obsługi zadania wynosiły 451,98 zł, tj. 0,99% otrzymanej kwoty dotacji celowej. Sprawozdanie zawierające rozliczenie przedmiotowej dotacji celowej przedłożone zostało przez Gminę terminowo, tj. w dniu 15 stycznia 2020 r.

(akta kontroli str. 51-75)

Do dnia kontroli, tj. do 11 lutego 2020 r. do Urzędu nie wpłynęły skargi dotyczące wykorzystania ww. dotacji. Wykorzystanie tej dotacji nie było przedmiotem kontroli

³ Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2203).

⁴ Do dnia 31 sierpnia 2019 r. na terenie Gminy funkcjonowały cztery szkoły podstawowe: w Pieckach, Krutyni, Dłużcu oraz w Nawiadach. Dwie z nich, tj. szkoły w Krutyni i w Dłużcu, po uzyskaniu pozytywnych opinii Warmińsko-Mazurskiego Kuratora Oświaty, zostały z dniem 31 sierpnia 2019 r. podporządkowane organizacyjnie szkole podstawowej w Pieckach.

lub audytów przeprowadzanych przez Gminę, nie było również przedmiotem kontroli zewnętrznych.

(akta kontroli str. 76-78)

2. Dotacja celowa z budżetu państwa na dofinansowanie realizacji zadań w ramach rządowego programu „Aktywna tablica”

Udział w Programie Aktywna Tablica wzięła jedna placówka oświatowa, tj. Szkoła Podstawowej im. Karola Wojtyły w Pieckach. Wniosek dyrektora tej szkoły, który wpłynął do Urzędu w dniu 8 kwietnia 2019 r., przekazany został do Wojewody w dniu 10 kwietnia 2019 r. Całkowity koszt realizacji zadania określono na 17,5 tys. zł, w tym wkład własny w wysokości 20%, tj. 3,5 tys. zł. Zgłoszona przez Gminę szkoła została zakwalifikowana do objęcia dofinansowaniem i 25 czerwca 2019 r. zawarto umowę, na podstawie której Gmina otrzymała dotację celową w wysokości 14 tys. zł. Kwota ta wpłynęła na rachunek Gminy 28 czerwca 2019 r.

(akta kontroli str. 5, 82-114)

Kwota dotacji została wykorzystana w całości i zgodnie z przeznaczeniem – zakupiono dwa monitory interaktywne o przekątnej ekranu 65 cali w cenie 7,0 tys. zł każdy, a w ramach wkładu własnego, m.in. projektor i telewizor. Otrzymana dotacja została rzetelnie i terminowo rozliczona. Gmina prowadziła wyodrębnioną ewidencję księgową dla środków dotacji wg. klasyfikacji budżetowej (dział 801 Oświata i Wychowanie, rozdział 80101 Szkoły podstawowe).

(akta kontroli str. 115-126)

Do dnia kontroli, tj. do 11 lutego 2020 r. do Urzędu nie wpłynęły skargi dotyczące wykorzystania środków ww. dotacji.

Wykorzystanie przedmiotowej dotacji nie było przedmiotem kontroli lub audytów przeprowadzanych przez Gminę, nie było również przedmiotem kontroli zewnętrznych. Jak wyjaśniła Wójt, Gmina w badanym okresie obejmowała kontrolami inne obszary, a sprawy związane z wykorzystaniem środków z dotacji na sfinansowanie kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych oraz programu Aktywna tablica były konsultowane na bieżąco w ramach współpracy z Zespołem Obsługi Placówek Oświatowych w Pieckach⁵.

(akta kontroli str. 76-80)

3. Dotacja celowa z budżetu państwa oraz środki z Funduszu Pracy dla gmin na dofinansowanie zadań własnych z zakresu organizacji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3

3.1. Informację z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie o ogłoszeniu konkursu Maluch+ Gmina otrzymała 29 listopada 2018 r., a wniosek o udzielenie dotacji (ofertę konkursową dotyczącą modułu „1a”) złożono 27 grudnia 2018 r. We wniosku wskazano, że planowana jest budowa klubu dziecięcego na 25 miejsc oraz że na terenie Gminy nie funkcjonuje żaden żłobek i klub dziecięcy⁶. Planowany obiekt miał być organizacyjnie powiązany z funkcjonującym samorządowym przedszkolem i zlokalizowany w jego sąsiedztwie. Wnioskowano o udzielenie dotacji w kwocie 750,0 tys. zł.

W dniu 28 lutego 2019 r. Gmina otrzymała informację o ogłoszeniu wyników konkursu przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej i w terminie 7 dni roboczych, tj. w dniu 3 marca 2019 r. przekazała do Urzędu Wojewódzkiego oświadczenie o przyjęciu dotacji ze środków pochodzących z Funduszu Pracy. Przekazano również inne wymagane dokumenty, w tym m.in. program inwestycji,

⁵ Zespół Obsługi Placówek Oświatowych w Pieckach – jednostka zapewniająca placówkom oświatowym działającym na terenie Gminy Piecki m.in. obsługę organizacyjną, administracyjną oraz finansowo-rachunkową, utworzony na podstawie Uchwały Rady Gminy Piecki Nr XXI/149/16 z dnia 20 września 2016 r.

⁶ W 2019 r. na terenie Gminy Piecki nie funkcjonowały żłobki, kluby dziecięce oraz podmioty zatrudniające dziennych opiekunów.

wypisy z ksiąg wieczystych działek na których planowano inwestycję, oświadczenie o kwalifikowalności podatku VAT, kalkulację kosztów, harmonogram zapotrzebowania na środki finansowe oraz zaświadczenie dotyczące posiadania wydzielonego rachunku bankowego przeznaczonego do obsługi płatności związanych z realizacją zadania.

(akta kontroli str. 5, 127-172)

W dniu 11 czerwca 2019 r. Gmina zawarła z Wojewodą umowę o dofinansowanie, która zawierała elementy określone w art. 62 ust. 6 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat trzech⁷, tj. m.in. opis zadania oraz cel na jaki środki z Funduszu Pracy zostały przyznane, terminy: wykonania zadania, wykorzystania i rozliczenia przyznanych środków dotacji oraz zwrotu niewykorzystanej jej części, a także tryb kontroli wykonania zadania. Przedmiotem umowy było przekazanie Gminie środków finansowych pochodzących z Funduszu Pracy w kwocie 750,0 tys. zł z przeznaczeniem na realizację zadania z zakresu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, tj. utworzenie w 2019 r. klubu dziecięcego w Pieckach na 25 miejsc. Gmina zobowiązała się do wydatkowania ze środków własnych kwoty stanowiącej co najmniej 20% całkowitych nakładów inwestycyjnych.

Całkowity koszt realizacji zadania wynosił 1 315,42 tys. zł, w tym środki z dotacji celowej 750 tys. zł (57,02%) oraz środki własne 565,42 zł (42,98%).

Kwota dotacji wpłynęła na rachunek Gminy w dwóch transzach po 375,0 tys. zł w dniach: 9 lipca i 12 września 2019 r., tj. w terminach zgodnych z harmonogramem zapotrzebowania środków finansowych, stanowiącym załącznik do umowy o dofinansowanie.

(akta kontroli str. 173-188)

3.2. W dniu 1 marca 2019 r. Gmina zawarła z wykonawcą wybranym w trybie przetargu nieograniczonego umowę, której przedmiotem było pełnienie funkcji generalnego realizatora inwestycji polegającej na budowie w formule „zaprojektuj i wybuduj” klubu dziecięcego w Pieckach. Jako zabezpieczenie należytego wykonania umowy, wykonawca wniósł w formie pieniężnej 5% wartości podpisanej umowy.

Prace budowlane prowadzono do dnia 13 grudnia 2019 r, na podstawie pozwolenia na budowę z 4 czerwca 2019 r. Rozliczenia z wykonawcą dokonywane były na podstawie faktur, wystawianych po komisyjnym odbiorze kolejnych etapów inwestycji. Odbioru końcowego dokonano w dniu 17 grudnia 2019 r. Z protokołu odbioru końcowego wynika, że inwestycja została wykonana zgodnie z zawartą umową.

(akta kontroli str. 189-217)

Pismem Wojewody z 4 września 2019 r. Gmina otrzymała zgodę na poniesienie ostatniego wydatku związanego z tworzeniem nowych miejsc, po terminie dokonania wpisu inwestycji do rejestru żłobków i klubów dziecięcych, jednak nie później niż do 31 grudnia 2019 r. oraz pod warunkiem, iż po terminie dokonania wpisu nie będą dokonywane żadne prace remontowo-budowane.

W dniu 13 grudnia 2019 r. wybudowany obiekt wpisany został do rejestru żłobków i klubów dziecięcych⁸, a płatność ostatniej faktury nastąpiła 27 grudnia 2019 r.

Wójt wyjaśniła, że wszystkie prace objęte umową z Wykonawcą zostały wykonane przed 13 grudnia 2019 r., co zostało potwierdzone wydaniem pozwolenia na użytkowanie obiektu.

(akta kontroli str. 79-81, 218-223)

⁷ Dz. U. z 2019 r. poz. 409 ze zm.

⁸ Nr pozycji w rejestrze: 15708/Z, <https://empatia.mpips.gov.pl/dla-swadczeniobiorcow/rodzina/d3/rejestr-zlobkow-i-klubow>.

W załączniku nr 2 do protokołu odbioru końcowego z 17 grudnia 2019 r. wskazano trzy „usterki”, których termin usunięcia określono na 30 kwietnia 2020 r.:

- uzupełnienie dojsć do kominów (stopnie i ławy),
- poprawa humusowania i obsiania terenów zieleni,
- uzupełnienie spoin tarasu i placów kruszywem.

Według stanu na dzień 26 lutego 2020 r., usterki te nie zostały usunięte.

Wójt wyjaśniła, że wszystkie prace objęte umową z Wykonawcą zostały terminowo wykonane i opłacone. Wskazała, że w ww. załączniku do protokołu odbioru użyto nieprecyzyjnych sformułowań odnośnie zainstalowania stopni i ław ułatwiających dostęp do kominów wentylacyjnych, których wykonanie nie było objęte dokumentacją projektową i umową z wykonawcą. Pozostałe prace również były wykonane, jednak ze względów ostrożności uznano, że należy je uzupełnić w późniejszym okresie.

Kierownik Referatu Budownictwa, Gospodarki Komunalnej i Rolnictwa wyjaśnił, że dokumentacja projektowa nie przewidywała wykonania dojsć do kominów wentylacyjnych, jednakże w trakcie czynności odbiorowych zgłoszone zostały zastrzeżenia co do funkcjonalności przyjętego rozwiązania bez stopni i ław kominarskich. Pomimo braku wymogów formalnych do ich instalowania na obiektach parterowych (dopuszczalne jest zapewnienie komunikacji poprzez drabiny dostawne), w celu ułatwienia dostępu do kominów oraz aby nie doprowadzić do uszkodzenia połaci dachowej podczas czynności konserwacyjnych, a także mając na uwadze 60 miesięczny okres gwarancji w czasie której Wykonawca zobowiązany jest do usuwania wszelkich usterek, zobowiązał się on do zainstalowania stopni i ław kominarskich. Ze względu na bezpieczeństwo wykonujących prace, nie były one wykonywane w okresie zimowym. W sprawie poprawy humusowania i obsiania terenów zieleni oraz uzupełnienia spoin tarasu i placów kruszywem wyjaśnił, że prace te wykonywane były w okresie zimowym i duża wilgotność, niskie temperatury oraz opady deszczu spowodowały niedokładne wykonanie tych czynności.

(akta kontroli str. 79-81, 216-217, 224-226)

Wykonawca udzielił gwarancji na przedmiot umowy na okres 60 miesięcy od dnia podpisania protokołu odbioru końcowego, a jako zabezpieczenie przyjęto 20,51 tys. zł, tj. 30% kwoty stanowiącej zabezpieczenie należytego wykonania umowy.

Dla zrealizowanej inwestycji uzyskano pozytywną opinię Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Mrągowie oraz Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Mrągowie. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Mrągowie dokonał obowiązkowej kontroli zakończonej budowy klubu dziecięcego i 12 grudnia 2019 r. wydał decyzję o pozwoleniu na jego użytkowanie.

(akta kontroli str. 227-239)

3.3. Otrzymane przez Gminę środki dotacji celowej zostały wykorzystane w całości i zgodnie z przeznaczeniem. W dniu 14 stycznia 2020 r. przedłożono Wojewodzie sprawozdanie z wykorzystania dotacji⁹, a w dniu 2 marca 2020 r. Gmina otrzymała od Wojewody potwierdzenie prawidłowego rozliczenia przedmiotowej dotacji.

W wyniku realizacji programu Maluch+ wybudowano w Pieckach klub dziecięcy na 25 miejsc. Funkcjonuje on w podpiwniczonym budynku parterowym, o powierzchni użytkowej 275,18 m², położonym na terenie należącym do Gminy o powierzchni 1 200 m². Budynek klubu dziecięcego położony jest obok przedszkola gminnego,

⁹ Do sprawozdania przedłożono dwie aktualizacje/korekty, z dnia 13 lutego 2020 r. i 25 lutego 2020 r.

na wspólnie użytkowanym terenie znajduje się również plac zabaw i obszary zielone. Teren przedszkola i klubu dziecięcego jest ogrodzony.

(akta kontroli str. 240-260)

Do dnia kontroli, tj. do 11 lutego 2020 r. do Urzędu nie wpłynęły skargi dotyczące wykorzystania ww. dotacji. Wykorzystanie przedmiotowej dotacji nie było przedmiotem kontroli lub audytów przeprowadzanych przez Gminę, nie było również przedmiotem kontroli zewnętrznych. Jak wyjaśniła Wójt, budowa klubu dziecięcego realizowana była za pośrednictwem Urzędu i w związku z powyższym, wszystkie wydatki związane z realizacją zadania były kontrolowane przez pracowników merytorycznych na bieżąco.

(akta kontroli str. 76-80)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

V. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków pokontrolnych.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Olsztyn, 25 marca 2020 r.

Kontroler

Piotr Stupienko
doradca ekonomiczny

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie
Dyrektor

z up.
Barbara Zajdel
Wicedyrektor

.....
podpis